

Kyrkfönstret

DIN TIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN BODEN NR 3 2019

Porträttet:
Navid Modiri
"Att lyssna är
vägen framåt"

Tema:
Medmänsklighet

Pufftext

**Kyrkorna firar
Boden 100 år**

Med hjärtat på rätta stället

**Vandra vidare!
Pilgrimmer
i modern tid**

Medmänsklighet är gratis

Har du hört talas om diakonins månad? Diakoni i sig kan beskrivas som medmänsklig omsorg, grundad i Kristi kärlek, uttryckt i kyrkans liv, som genom barmhärtighet och solidaritet vill möta människor i utsatta livssituationer (Sveriges kristna råd, 2014), och varje år i september sätter ett växande antal kyrkor och samfund fokus på just detta.

Satsningen kallas naturligt nog för Diakonins månad. Den inleds vanligtvis den söndag i kyrkoåret som har temat Medmänniskan och som infaller i slutet av augusti eller i början av september. Temat för 2019 är äldres psykiska ohälsa.

Psykisk ohälsa är ingen naturlig del av åldrandet, men det är vanligt hos äldre personer och depression är en av de vanligaste folksjukdomarna bland äldre. Enligt studier lider cirka var femte äldre person av psykisk ohälsa. Ohälsan är ofta dold, både för personen själv och för de som står nära.

Trots detta saknas det viktiga insatser från sjukvården, även om det pågår ett utvecklingsarbete runt om i landet. Här kan de olika kyrkornas kontaktyta med äldre vara ett viktigt och värdefullt komplement. Verksamheterna kan bidra till att både förebygga, uppmärksamma och bemöta äldre med psykisk ohälsa, samt hänvisa vidare till annan professionell hjälp när så behövs.

I detta nummer av Kyrkfönstret får vi med hjälp av vår skribent Anna Bergström titta

in på Edestrands och Älvstrands äldreboenden i Harads där man arbetar aktivt för att mota och förebygga psykisk ohälsa bland sina boenden. I artikeln "Med hjärtat på rätta stället" berättar Anna om en hängiven personalstyrkas vilja att ge sina vårdtagare lite guldkant i vardagen. Trots alla sparkrav inom vården menar de att inget är omöjligt att förverkliga tillsammans med de äldre, oavsett om det gäller utlandsresor eller en enkel fisketur.

– Medmänsklighet är något vi alla kan ge, det kostar inget extra, säger Maria Forsberg, som arbetar på äldreboendet.

Jag låter Marias kloka ord få avsluta dessa rader, medmänsklighet är alldeles gratis, och önskar er alla en riktigt färgsprakande och trevlig höst!

CAMILLA ARVIDSSON

kommunikatör 0921-775 32
camilla.arvidsson@svenskakyrkan.se

"Enligt studier lider cirka var femte äldre person av psykisk ohälsa. Ohälsan är ofta dold."

Innehåll

- 4** Pilgrimsvandring
- 6** Omsorg: Inget är omöjligt på äldreboendet
- 8** Tankar i älgjaktstid
- 10** **Tema:** Medmänsklighet
- 14** **Porträtt:** Navid Modini
- 19** Gud på garnisonen
- 22** Frivilliga hjälper ensamkommande
- 25** Hjältinnan Ester
- 26** Kyrkorna i Boden 100 år
- 28** Spöken & ljusständning
- 30** Utställning: pilgrimmer
- 32** Korsord

19

Kyrkfönstret

Svenska kyrkan
BODEN

Redaktör: Camilla Arvidsson **Adress:** KYRKFÖNSTRET, Strandplan 25, 961 34 BODEN
Mejladress till redaktören: camilla.arvidsson@svenskakyrkan.se **Telefon:** 0921-77 532. **Fax:** 0921-77 548
Upplaga: 13 300 exemplar **Foto, förstasida:** Joakim Nordlund
Webbplats: Svenska kyrkan i Boden: svenskakyrkan.se/boden
Ansvarig utgivare: Sara Grant, sara.grant@verbum.se **Produktion:** Verbum AB
Distribution: PostNord **Tryck:** Stibo Complete 2019

EN DEL AV
amos

Trycksak
5041 0004

En hjälpande hand.

FOTO: DEREK OYEN/Flickr

En enkel hälsning kan lysa upp tillvaron

– **PRATAR DU** med mig? undrar den äldre damen förvånad och ser sig omkring för att försäkra sig om att min hälsning inte är riktad till någon annan.

– Ja, svarar jag och ler.

– Å tack, du är den första jag pratar med på tre dagar och i dag är det min födelsedag,

berättar hon med tårar i ögonen.

– Grattis på födelsedagen, utbrister jag spontant och i brist på annat.

– Tack, svarar hon och lyser upp.

Jag önskar henne en bra dag och vi skiljs åt. Jag känner att vi båda går därifrån med lättare steg.

Under 2016 samlade vi in berättelser om Svenska kyrkans diakoni.

Berättelserna finns nu samlade i boken **Sverige mellan stolarna** och speglar både vardagsnära omsorg och livsavgörande möten.

Övning i medkänsla

I de flesta andliga traditioner är omsorgen om andra central. Modern lyckoforskning visar dessutom att en människa mår bra av att hjälpa och vara vänlig mot andra.

SE NÅGON I ÖGONEN

Ge någon full uppmärksamhet en stund genom att se honom eller henne i ögonen medan ni pratar. Ögonkontakt skapar närvaro och känsla av att vara sedd.

FÖRSÖK FÖRSTÅ

Sansa dig en stund när du scrollar i sociala medier. Lägg en stund på att försöka förstå innan du skriver en upprörd kommentar. Eller sitt ner en stund med någon som du inte håller med och försök förstå i stället för att övertyga.

HJÄLPEN FRÄMLING

Var lite uppmärksam på människor i omgivningen som verkar behöva hjälp. Gå inte bara förbi den trötta föräldern med barnvagn på bussen eller barnet som inte når upp till pantautomaten.

SÄG IFRÅN!

Reagera när du ser enskilda personer eller grupper behandlas orättvist. Bli medlem i en förening, eller kyrka, så fler tillsammans kan driva opinion, påverka samhället och politiker.

BE FÖRÄNDRÄ

Känns det väl utmanade att göra som Jesus föreslog och be för dina fiender? Börja med att be för, eller tänka gott om, människor du bara har lite svårt för. Kanske en om dagen.

ULRIKA LJUNGBLAHD
tidningen Spira

Ett nytt bud ger jag er: att ni skall älska varandra. Så som jag har älskat er skall också ni älska varandra.

JOHANNESVANGELIET 13:34

VEM
KAN JAG
LITA
PÅ?

Du är inte ensam om att fundera över livet.
Välkommen att bli konfirmand!

Mer information på
www.svenskakyrkan.se/boden/konfirmation

De vandrade till Santiago de Compostela

”Detta måste fler få uppleva”

I maj packade de ryggsäckarna och åkte till Spanien för en klassisk pilgrimsvandring. Under fem dagar genomförde Carina Westbrandt och Mikael Dapefrid vandringen till Santiago de Compostela.

CAMINO DE Compostela är förmodligen världens mest omtalade pilgrimsvandring. Församlingspedagogerna Carina Westbrandt och Mikael Dapefrid, som båda arbetar i Svenska kyrkan i Boden, genomförde i maj den 117 kilometer långa sista delen på vandringen där Santiago de Compostela är slutmålet. Tanken är att återvända dit med två grupper under nästa år. Carina kommer att leda en grupp med vuxna, medan Mikael kommer att ta sig an ungdomar och unga vuxna.

– Det vi har gjort nu i år gjorde vi för att vi ville känna oss för. Så att vi kommer med ett bra upplägg när det är dags nästa vår, säger Carina.

”När vi var där i gudstjänsten kände jag en samhörighet med någonting som är så mycket större än det vi kan se och röra vid.”

Hon synar samtidigt sitt lilla kort som nu har stämplor som vittnar om vilka härbärgen och församlingar som hon har besökt längs vägen. I handen håller hon också en vackert målad snäcka.

– Det är skalet från pilgrimsmusslan. En symbol som fick följa med mig under hela vandringen.

Det finns en rad olika sträckningar där slutmålet är staden Santiago de Compostela. Den franska leden är den mest kända. Väljer man att gå hela den leden börjar man i Frankrike och vandrar sedan över Pyrenéerna och vidare in i Spanien. Då handlar det om 80 mil till fots.

– Vi mötte ju människor som hade varit ute i nästan en hel månad, berättar Carina.

HON HAR i många år varit nyfiken på den här pilgrimsvandringen – och nu har hon och Mikael också genomfört en del av den.

– Den har funnits i över tusen år och jag har också läst en del om den. Och jag har länge tänkt att det skulle vara kul att få prova på att gå den någon gång, säger hon.

Mikael Dapefrid har lett många vandringar i den svenska fjällvärlden och han säger att han älskar allt vad våra fjäll har att ge. Pilgrimsvandringen i Spanien var ändå någonting annat.

– Alla är där av en orsak, och det där känner man också väldigt tydligt. Det handlar om en resa där man ska ta sig från punkt a till punkt b, men samtidigt är det också en inre resa. Jag kände en stor samhörighet med dem som vi gick tillsammans med. Att det är en andlig vandring blev uppenbart för mig. Det är något som händer under vandringen som man kanske inte hittar i den svenska fjällvärlden, säger han.

När de kom fram till Santiago de Compos-

Vandringen går genom den spanska landsbygden, men ibland passerar den genom industriområden för att fortsätta längs stora bilvägar.

FOTO: CARINA WESTBRANDT

tela gick de på pilgrimsmässan som hölls där. Där talas en speciell dialekt som gör att det är svårt att förstå vad som sägs även för den som normalt behärskar spanskan hjälpligt. Lika fullt blev deltagandet vid mässan en stor och speciell upplevelse för både Carina och Mikael:

– När vi var där i gudstjänsten kände jag en samhörighet med någonting som är så mycket större än det vi kan se och röra vid. Det är något som är så otroligt stort i det här, och det vill jag väldigt gärna förmedla till andra. Det här visar också på att kyrkan är en enhet. Ja,

När församlingspedagogerna Carina Westbrandt och Mikael Dapefrid återvände hem till Boden efter pilgrimsvandringen bar de på många nya intryck.

FOTO: MIKAEL DAPEFRID

vi är olika katolikerna, vi är olika baptisterna, men här hittar vi hjärtslagen, här hittar vi pulsen i det kyrkan är, säger Mikael.

NÄR MAN åker mot ett känt resmål har nog många en bild av hur det kommer att vara. Mikael och Carina tycker att deras vandring var annorlunda mot vad de hade föreställt sig.

– Jag upplevde nog själv att jag hade en väldigt romantisk bild av Camino de Compostela. Vi gick genom den spanska landsbygden, men ibland passerade vi genom industriområden för att fortsätta att vandra längs stora bilvägar. Det är mycket folk och ibland går man inne i städer. Det är inte en pilgrimsvandring där man bara går i tystnad, säger Mikael.

Samtidigt tycker han att det är en bild av livet så som det verkligen är.

– Vi går från punkt a till punkt b. Samtidigt får man tid att reflektera över den resa vi gör som människor, där himlen finns vid vägens slut. Den livsresan och den vandringen vi gör i våra liv, den är ju också kantad av allt det här. För mig blev det en väldigt bra bild.

NU TAR man alltså sikte på att genomföra två vandringar med deltagare från Boden.

– Det här vill vi att fler ska få uppleva. Jag vill gärna tillbaka dit igen, säger Carina.

– Ja, och vi ska tillbaka dit igen. Så. Den som är intresserad kommer att kunna anmäla sig längre fram, avslutar Mikael.

JOAKIM NORDLUND

Musslor och stämplat

Förr gick pilgrimen ut till havet för att hämta sig skalet av pilgrimsmusslan som minne av vallfärden. I dag kan man köpa skalet längs leden.

Efter varje dagsetapp sover man på enkla härbärgen. Då får man också en stämpel som bevis på att man har varit där.

FOTO: JOAKIM NORDLUND

Utflykter till fina miljöer ute i friska luften för de boende på Edestrand och Älvstrand i Harads.

Här blir det hembakat där den som vill får hjälpa till.

Vardagssysslor och småprat håller humör och sinne igång.

FOTO: EDESTRAND/ÄLVSTRAND

Med hjärtat på rätta stället

På Edestrands och Älvstrands äldreboenden i Harads i allmänhet, och på avdelningen Torggränd i synnerhet, är omsorg och omtanke ett självklart och naturligt inslag i vardagen. Inget är omöjligt, oavsett om det gäller utlandsresor eller en fisketur med de boende.

– **DET ÄR JU** för dem vi är här, vi gör det för att vi tycker det är roligt och ser hur gott de mår. Ingen ska säga att det inte går. Allt beror på vad man prioriterar, säger Anne-maj Granström, som är en av de drivande på Torggränd tillsammans med kollegan Maria Forsberg.

De har arbetat länge ihop och delar tillsammans med den övriga personalgruppen viljan att ge sina vårdtagare lite guldkant i vardagen.

– Medmänsklighet är något vi alla kan ge, det kostar inget extra. Även i dessa sparkrav. Hur vill jag bli bemött som äldre? Att se glädjen i deras ögon ger oss personal så mycket

tillbaka. Att göra saker som vi kan ta för givet, som en tur i skogen, se vattnet forsa, sitta vid en eld ute och grilla korv, säger Maria Forsberg.

Nya anställda som kommer rycks snabbt med i andan. Totalt är de sex tillsvidareanställda i arbetsgruppen, med åtta boende.

HÄR SITTER några av de boende ute med solhattar under ett parasoll i solen och tittar på avdelningens hönor som kommer hit varje sommar. I glasrummet på andra sidan sitter Eivor och Lasse och mår gott. Hit går de ofta efter maten och småprat, lyssnar på musik eller tar en liten tupplur med den blomman-

de häggen och grönskan utanför. Båda kommer från Boden och har ingen anknytning till Harads men har ändå valt att bo här.

– Jag har varit ambulansförare och jobbat på räddningstjänsten innan, så jag har varit här många gånger och sett hur de arbetar. Allt är bra här. Verkligen allting. Så jag ville komma hit, säger Lasse med ett leende.

– Jag tänkte när det var dags att välja ett boende att vad ska man välja? Men jag hade hört att det var så bra mat här, så det blev Harads. Och det är jättegott, varje dag, säger Eivor, som också tycker om att baka och laga mat tillsammans med personal och andra boende.

Beröring behöver alla! Får man inte det, då lever man inte, säger Annemaj Granström och ger Lasse Hahto en bamsekram.

FOTO: ANNA BERGSTRÖM

De bakar bullar och mjukkaka, har surströmmingsskiva, och grillar korv. Den som vill kan ibland få ett glas vin eller en öl till maten: "Och någon gång när det finns lite ben tar vi en svängom". Två av de anställdas ursprung i Thailand bidrar ibland till servering av hemlagad thaimat och tillagning av thailändska vårrullar tillsammans med de boende till mångas förtjusning.

UNDER HELA sommaren har Torggränd haft inplanerade utflykter en gång i veckan. Till fisketjärnar, Laxholmen, Hägnans hembygdsområde, Storforsen, övernattningar i stugor på fina ställen, besök på gårdar med djur eller bärplockning. Vintertid hör det till att göra en skotertur och få pimpelfiska, åka till Jokkmokks marknad och att få gå till ljusrummet i huset för ljus, värme och ompyssling. Tidigare år har de även rest utomlands, till Rhodos, Mallorca och Kreta, med de anhörigas och chefernas godkännande. Varje resa kräver rullstolar, färdtjänst, lyft och krafttag, förberedelser och planering. Vid övernattningar är det arbete dygnet runt. All personal går på

"Medmänsklighet är något vi alla kan ge, det kostar inget extra. Även i dessa sparkrav. Att se glädjen i deras ögon ger oss personal så mycket tillbaka."

MARIA FORSBERG

sitt vanliga schema med ordinarie lön även när de reser bort. Deras insats bygger helt på frivillighet.

– Ibland får vi pussla för att lösa saker men det handlar om att ge och ta, konstaterar Maria Forsberg.

De jobbar oftast tre åt gången men de dagar som de åker ut har de lagt schemat så att de är fyra.

Att kunna arbeta så här kräver också en positiv och förstående arbetsledning som kan

och vill gå utanför ramarna.

– Det är vi väldigt tacksamma för, säger Maria och Annemaj.

LENA NILSSON, enhetschef, har följt deras arbete under många år och menar att hon under åren har sett att både brukarna och personalen får en fantastisk sammanhållning och teamkänsla.

– Att som enhetschef kunna skapa utrymme och ge resurser åt personalen leder till meningsfullhet, engagemang och att arbetsglädjen höjs på arbetsplatsen. Alla är gladare och brukarna lever länge på upplevelserna. Även om det ibland måste sättas in lite personal vid utflykter så sparar vi in det på annat. Viktigast av allt är att brukarna är nöjda och har en meningsfull tillvaro, säger Lena Nilsson.

Engagemanget har uppmärksammats av Edefors församling som härom året skänkte en gåva på 10 000 kronor till all personal på Edestrand och Älvstrand för deras arbete med våra äldre.

ANNA BERGSTRÖM

Öppna sinnen i älgjaktstider

Ungefär den här tiden varje år är det något som samlar tusentals personer runt om i landet. För många är året uppdelat i tiden före och tiden efter. Det jag tänker på är naturligtvis älgjakten. Vissa arbetsplatser hamnar i stillestånd, och det är inte att tänka på att ha några viktiga möten under älgjaktens första intensiva veckor, medan andra arbetsplatser inte alls märker av det engagemang som älgjakten innebär.

Kanske tror någon att det bara är att ta ryggsäcken, jaktgeväret och sätta sig på en stubbe någonstans i skogen. Eller att det bara är att koppla jämthunden och släppa lös henne i skogen för att sedan få lyssna till ett rungande ståndsfall. Visst kan man göra så, att med ett minimum av förberedelser bara ge sig ut. Men många av oss som är delaktiga på ett eller annat sätt vet att det ligger många timmar och mycket arbete bakom älgorn, skottfältsröjning, utplacering av saltstenar, och många månaders träning av hundarna för att de ska vara på topp under de veckor det är älgjakt.

JAG ÄR en av alla dem som försöker ta ledigt helt under den mest intensiva veckan av älgjakten. Frågan är varför jag gör det? Varför är det så viktigt att mycket annat får stå tillbaka till förmån för tidiga morgnar, mygg, långa promenader till passet och i värsta fall sena och nattliga eftersök av påskjutna djur? Att det är trevligt att återse vänner och kamrater är så klart en del, men att behöva slita och släpa i det väder som det råkar vara är en annan del av jakten.

För min del är det en möjlighet att få komma närmare mina rötter och de förfäder som har gått ut före mig. Visst är det fantastiskt spännande att få älgar på passet, att få skjuta och glädjas över att älgturen, älgkon eller älgkalven, blir liggande och man kan börja ta hand om djuret och det kommande köttet. Men ska jag vara ärlig så är det många, många timmar som inte alls är så särskilt spännande.

KANSKE ÄR det just den tiden, då när inget annat händer, som också drar i mig. Det är vid den tiden då lite sker, eller då vädret är sämre så chansen att se eller höra älg är minimal, som jag får tid att tänka mina tankar färdigt. Då finns möjligheten att låta tanken fara åt olika håll utan att man måste stoppa den, eller avbryta den för att den kommit bort från det som var meningen. Egentligen är det nog tyvärr så att det inte finns så många andra tillfällen i vardagen då jag får tänka mina tankar helt klart. Hur ofta blir jag inte avbruten

FOTO: HANS JOHANSSON

”Varför är det så viktigt att mycket annat får stå tillbaka till förmån för tidiga morgnar, mygg, långa promenader till passet och i värsta fall sena och nattliga eftersök av påskjutna djur?”

av att telefonen ringer eller bara plingar till, eller av att jag inte själv tillåter mig att stanna upp tillräckligt länge. Många gånger är det allt det där som bara måste göras som gör att vi inte ger oss tid att vara, tänka, och möta oss själva.

DÄRFÖR ÄR det kanske inte så konstigt att många i Sverige känner sig nära Gud när de får vara ute i skog och mark, för i stillheten och i ensamheten ges vi tillfälle att lyssna. Vi får möjlighet att lyssna inåt och samtidigt låta oss hänföras av soluppgångar och vyer, som bara de som själv har sett dem kan förstå. Så på ett sätt är vi fortfarande ett naturfolk, trots all elektronik, teknik och vår tids bekvämlighet som vi både omger oss med och

som säljs in för att göra oss lyckliga. Många med mig sover allra bäst när underlaget är hårt och luften vi andas är sval och kall. När vi får anstränga oss fysiskt, och det känns i musklerna att vi gjort något under dagen, öppnas andra rum inom oss. Under jaktens olika utmaningar får vi även möjlighet att möta Gud som skaparen och livgivaren. Vi får påminna oss om uppdraget att ta hand om skapelsen, försvara naturen mot utnyttjande och skövling.

DE DÄR dagarna när inget hänt eller då tystnaden varit total kanske man får kommentaren att det var onödigt, bortkastad tid, eller ett slöseri med lediga dagar. Men det är inte bara resultatet, hur många och stor älgar som skjutits, som räknas. Minst lika viktigt är upplevelsen och mötet med oss själva och med Skaparen. Vår Gud talar så ofta till oss på det sätt som vi kan ta emot. Under älgjakten är jag säker på att han talar till oss genom våra sinnen och tankar, genom det vi upplever de höstdagar då luften är hög och klar och det doftar av älgjakt när vi går utanför dörren på morgonen.

Även om vi inte alltid samlas till älgsmålsbön inför jakten så kan vi alla be för den tid som ligger framför oss, be för djur och jägare så att Gud håller sin hand över oss och bevarar oss från olyckor och lidande.

Väl mött efter älgjakten, då återgår allt till det normala igen!

HANS JOHANSSON

din kyrkoherde i Svenska kyrkan Boden
hans.johansson@svenskakyrkan.se

FOTO: WIKIPEDIA

Ester lyckas med sin skönhet vinna perserkungen Xerxes kärlek, och han gör henne till sin drottning.

Ester

- en riktig hjältinna

Berättelsen om den judiska flickan Ester är inte så känd av alla, men har en viktig plats i den bibliska historien. Dels för att den ligger till grund för den judiska Purimhögtiden, men även för att den lär oss något om att lita på Gud.

Ester växer efter sina föräldrars död upp hos sin kusin Mordokai i Persiens huvudstad Susa, och det är med hans hjälp som Ester blir en hjälte, då hon med mod och list räddar det judiska folket från att utplånas.

Vägen till att Ester räddar sitt folk tar sin början då hon, som en av många unga flickor, förs till kungens hov. Där lyckas hon med sin skönhet vinna perserkungen Xerxes

kärlek, och han gör henne till sin drottning. Mordokai, som arbetar nära hovet, hör sedan talas om att ett kungligt påbud, som skulle ge judarnas fiender rätt att utrota dem, har gått ut. Mordokai ber då Ester att använda sin position till att gå och vädja till kungen för sitt folk. Först vågar inte Ester, men då upplyser Mordokai henne om att det kanske var för just det här uppdraget som Gud hade satt henne vid kungens sida. Med livet som insats säger Ester till slut ja, men först ska hon fasta i tre dygn för att förbereda sig och hon kräver att alla judar ska göra likadant.

DÄREFTER GÅR Ester till kungen som tar emot henne, och lovar att ge henne det hon önskar sig. Vid den festmåltid, som Ester sedan ordnar, ber hon då kungen om att han ska skona hennes folk. Kungen har fram till nu inte vetat om att Ester är judinna, och hon är medveten om att hon tar en stor risk genom att berätta det. Men Ester har tur. Kungen lyssnar på henne, och även om det påbud som gått ut inte går att återkalla ger han nu judarna rätt att försvara sig. På så sätt använder Ester den position hon har fått till att rädda sitt folk undan dem som vill förgöra dem. Hon har ingen hjälp av övernaturliga krafter. Hon offrar det hon har – sig själv.

När judarna sedan har vunnit över sina fiender står det att ”till plundring räckte de icke ut sin hand”. Det visar att Guds bud äntligen hade gått ner i hjärtat på dem. De betar sig inte illa åt, trots att det är krig. Gud är närvarande i deras hjärtan.

VI KAN läsa texten om Ester som en uppmuntran. Ester hade en enda chans och hon tog den. Hon var en ung flicka i händerna på en framgångsrik man, men hon valde att använda situationen som ett redskap. Historien om Ester skulle kunna bli ett bra manus till en spännande film. Ett svårt drama, en modig hjältinna och ett lyckligt slut, med tydliga kopplingar till det som sker även i vår tid.

När Ester räddar judarna från förintelse formar hon även en religiös lag, då hon instiftar Purimhögtiden till minne av det som har hänt och bestämmer hur den ska firas. På det sättet är hon med och formar judendomen än i dag eftersom högtiden fortfarande firas precis som hon föreskrev.

Vill man veta mer om drottning Ester och hennes liv så kan man läsa Esters bok i Bibeln. Där får man följa Ester på hennes spännande väg genom livet.

ANNA NILSSON

Kyrkorna firar Boden 100 år

Många besökare deltog vid den avslutande festgudstjänsten i Överluleå kyrka.

Det har väl knappast undgått någon att Boden firar 100 år som stad. Även kyrkorna vill delta i festligheterna. Sista helgen i maj anordnades därför en rad aktiviteter för att fira jubilarerna och Kyrkfönstret fanns givetvis på plats.

Det är BKS, Bodens kristna samarbetsråd, ihop med Studieförbundet Bilda som stod bakom arrangemanget där den röda tråden var Mats Nyholm. Den Västeråsbördige direktorn i Sankta Klara kyrka i Stockholm deltog både på fredag, lördag och söndag i olika typer av evenemang i Pingstkyrkan, Överluleå kyrka, församlingsgården och Rörvikskyrkan.

– Det här är min Bodenpremiär, konstaterade Mats innan söndagens gudstjänst där han skulle predika. Och det längsta norrut jag varit i Sverige.

Kyrkoherde Hans Johansson ledde gudstjänsten. Det var nog många som kände Guds närvaro under den. Men vädret är däremot inte alltid lika pålitligt, så den pålysta friluftsgudstjänsten fick hållas inne i Överluleå kyrka istället för ute på hembygdsområdet som planerat. Bönsöndagen påverkade så klart gudstjänstens innehåll. Under denna ekumeniska gudstjänst bad representanter för de olika BKS-medlemmarna för Boden och dess framtid. Böner som sedan ihop med en blombukett tacksamt togs emot av kommunfullmäktiges presidium.

MORS DAG uppmärksammades av dagens kantorer, Lena Engvall på flygel och orgel, samt Kjell Sandberg på dragspel, med en frejdig Födelsedagsvals till Mona som avslutning på gudstjänsten. Sedan begav sig besökarna till Församlingsgården för efterföljande kyrkkaffe med tårta.

Vid fikaborden pratades det livligt och i

köket var det full aktivitet med påfyllning av mer kaffe, tårta och saft.

Många ville komma fram och personligen tacka Mats Nyholm för hans predikan, och få växla några ord med honom. Kyrkfönstret lyckas också få en kortare intervju mellan tårttuggorna.

Mats är sin födelsestad Västerås trogen. Han pendlar varje dag med tåg till Sankta Klara kyrka i Stockholm. Där är han direktor, motsvarande kyrkoherde. Församlingen är känd för sitt diakonala hjälparbete bland Stockholms hemlösa, något som Mats livfullt berättade om i sin predikan. Han blev frälst som sextonåring och har sin bakgrund i EFS, men är nu fullt behörig präst i Svenska kyrkan. Många av de som besökte gudstjänsten och kyrkkaffet prisade, likt Mats Nyholm, samarbetet i BKS och hoppas på fler arrangemang likt denna helg. Mats är ute en till två gånger per månad och talar runtom i vårt avlånga land.

Mats Nyholm är till vardags direktor vid Sankta Klara kyrka i Stockholm.

”Det här är min Bodenpremiär. Och det längsta norrut jag varit i Sverige.”

När det är kalas serveras det naturligtvis tårta till kaffet.

Representanter från Bodens kommun fick ta emot blommor och gratulationer.

Dagen efter var det mycket lugnare i församlingsgården när vi slog oss ner i kyrkoherde Hans Johanssons arbetsrum så att han kan berätta mer om den helg som just avslutats.

– BKS är ett organ som funnits i många år. Där samlas Svenska kyrkan och olika frikyrkor i Boden kring det som vi har gemensamt, och planerar aktiviteter ihop såsom den årliga gökottan på Gruvberget. Vi träffas en gång per kvartal. Inför större arrangemang som denna helg så möts vi mer intensivt. Det har pågått planering inför helgen i ett år. Mats Nyholm, en karismatisk förkunnare som passade de olika medlemmarna i BKS, bokade vi in rätt tidigt så vi var säkra på att han kunde komma. BKS hoppas kunna arrangera fler evenemang av denna typ framöver.

HANS BESÖKTE själv flera olika programpunkter under helgen och kunde glädjas åt att se hur medlemmarna i de olika kyrkorna

besökte varandra. På frågan vad han tar med sig från helgens olika aktiviteter är det just det goda samarbetet och glädjen över att tillsammans få be för Boden, vilket är något vi gör varje vecka i stadshuset men som nu kanske blir mer känt bland bodensarna. Det, och det starka budskapet i Mats Nyholms predikan. Att han hade något för alla i sitt budskap. Oavsett om du varit kristen länge eller nyss kommit till tro. BKS har ett gott samarbete med kommunen och det känns skönt att få göra något glädjefullt som inte är relaterat till en akut situation för vår kommun och dess invånare.

I HÖST fortsätter Svenska kyrkan i Boden hundraårsfirandet. Det blir i samarbete med 100-års jubilerande Föreningen Norden. Domkyrkoorganist Markus Wargh kommer att hålla en konsert, och i slutet på november blir det en svensk-finsk gudstjänst som leds av biskop emeritus Hans Stiglund.

– Vi vill betona gemenskapen över Nordkallotten, berättar kyrkoherden.

Under söndagens gudstjänst berättade kommunfullmäktiges ordförande Eivy Blomdahl om när Boden fick sina stadsrättigheter: på nyårsafton 1918 gick ett fackeltåg från centrum upp till kyrkan, där beslutet från kungen att ge Boden stadsrättigheter lästes upp av polisen och sedermera ordföranden i stadsstyrelsen August Berg.

– Det var till kyrkan man gick, reflekterar Hans Johansson. Den har alltid under dessa hundra år varit en lika naturlig som relevant samlingsplats för bodensarna.

– I år på nyårsafton gör vi om fackeltåget på eftermiddagen. Kyrkokören kommer att sjunga och någon representant från kommunen kommer att tala. Ett passande avslut på ett hundraårsfirande där Bodens världsliga och andliga ledare möts.

JOHAN E. SKOGLUND

Spöken & Ljuständning

*–tredjeklassare samlas i kyrkan
för att prata om döden*

Varje höst, inför alla helgons dag, bjuder Matteuskyrkan i Boden in till temasamlingar för kyrkans granne Torpgårdsskolan. Som ett komplement till spöken, bus och godis, får barnen komma till Skogskyrkogården, prata om döden, se kyrkogården, urnor och gravstenar och höra om vårt svenska allhelgonafirande.

TREDJEKLASSARNA FRÅN Torpgårdsskolan anländer till Skogskyrkogårdens kapell i Boden. De delas in i grupper, som får alternera mellan olika stationer. Barnen får träffa församlingspedagogen, en präst och en av kyrkans volontärer, samt Svenska kyrkan i Bodens kyrkogårdsansvarige. Med sång, musik, samtal och ljuständning förmedlas på ett pedagogiskt vis vårt svenska allhelgonafirande, som är något helt annat än köpmännens och det amerikanska halloweenfirandet som vi har anammat i Sverige.

– Jag tycker att det är viktigt att kunna erbjuda skolan denna samling för att prata om våra traditioner runt allhelgonahelgen och döden. Vi pratar ju vanligtvis inte så mycket om döden så det här är ett sätt att närma sig den på barnens nivå, säger Carina Westbrandt, församlingspedagog.

Hon läser för barnen ur en barnbok som handlar om att förlora en anhörig. Tillsammans med barnen resonerar hon kring budskapen och bilderna. Barnen är genast med på noterna och vill berätta sina historier. Om katten, hunden, kaninen, gulfisken, morfar, farmor. Alla saknade och sörjda.

Även levande människor kan skapa sorg och saknad. En kompis som har flyttat långt bort. Eller en mamma och pappa som har separerat så man inte får träffa den ena så ofta.

Carina svarar och agerar bollplank i barnens funderingar som är både kloka, genomtänkta och kan leda till långa samtal. Som avslutning på hennes stund med barnen får de som vill tända ett ljus i ljusbäraren. Barnen blir andäktiga och samlade. Att tända ljus för någon eller något som man vill tänka lite extra på är både spännande och fint, tycker många av dem.

I GRUPPEN som prästen Anna Nilsson och volontären Johannes Uddling tar emot får barnen bekanta sig med kyrkorummets och kyrkans traditioner runt alla helgons dag. Anna berättar om sitt arbete som präst, om begravning och om det svenska allhelgonafirandet. Barnen får ställa frågor och de sjunger tillsammans.

Nyfikenheten är stor. Varför har prästen en sådan där vit krage? Vad betyder korset? Hur går det till när man begraver någon?

Den tredje gruppen får gå ut på kyrko-

gården med kyrkogårdsföreståndare Ingvar Öberg. Han visar gravarna och berättar om Bodens kyrkogårdar, vad som gäller på en kyrkogård, och att det finns olika sorters gravar. Barnen får också veta att vi tänder ljus på våra anhörigas gravar vid allhelgona och en del har varit med och gjort det tidigare.

Ett väldigt intressant moment som fångar barnens uppmärksamhet är när han visar hur en urna ser ut. En del har sett sådana också. Ingvar berättar hur de används och barnen kommenterar och ställer frågor.

FRÅN TORPGÅRDSSKOLAN sida ser de naturliga kopplingar till läroplanen och de delar som de ska arbeta med tillsammans med barnen.

– Vi tycker att Matteuskyrkan är väldigt bra på att hålla sig neutrala. De prackar inte på barnen ett kristet budskap. Vi brukar också följa upp besöket efteråt på skolan och diskutera hur olika religioner gör, att det här är ett sätt att tänka, och att alla är fria att tycka och tro vad de vill, säger läraren Anna Eriksson.

TEXT OCH FOTO: ANNA BERGSTRÖM

VILL DU VETA MER?

Tredjeklassarna från Torpgårdsskolan samlas i kapellet på Skogskyrkogården.

Är din skola intresserad av en temasamling? Kontakta församlingsexpeditionen, telefon 0921-77 500.

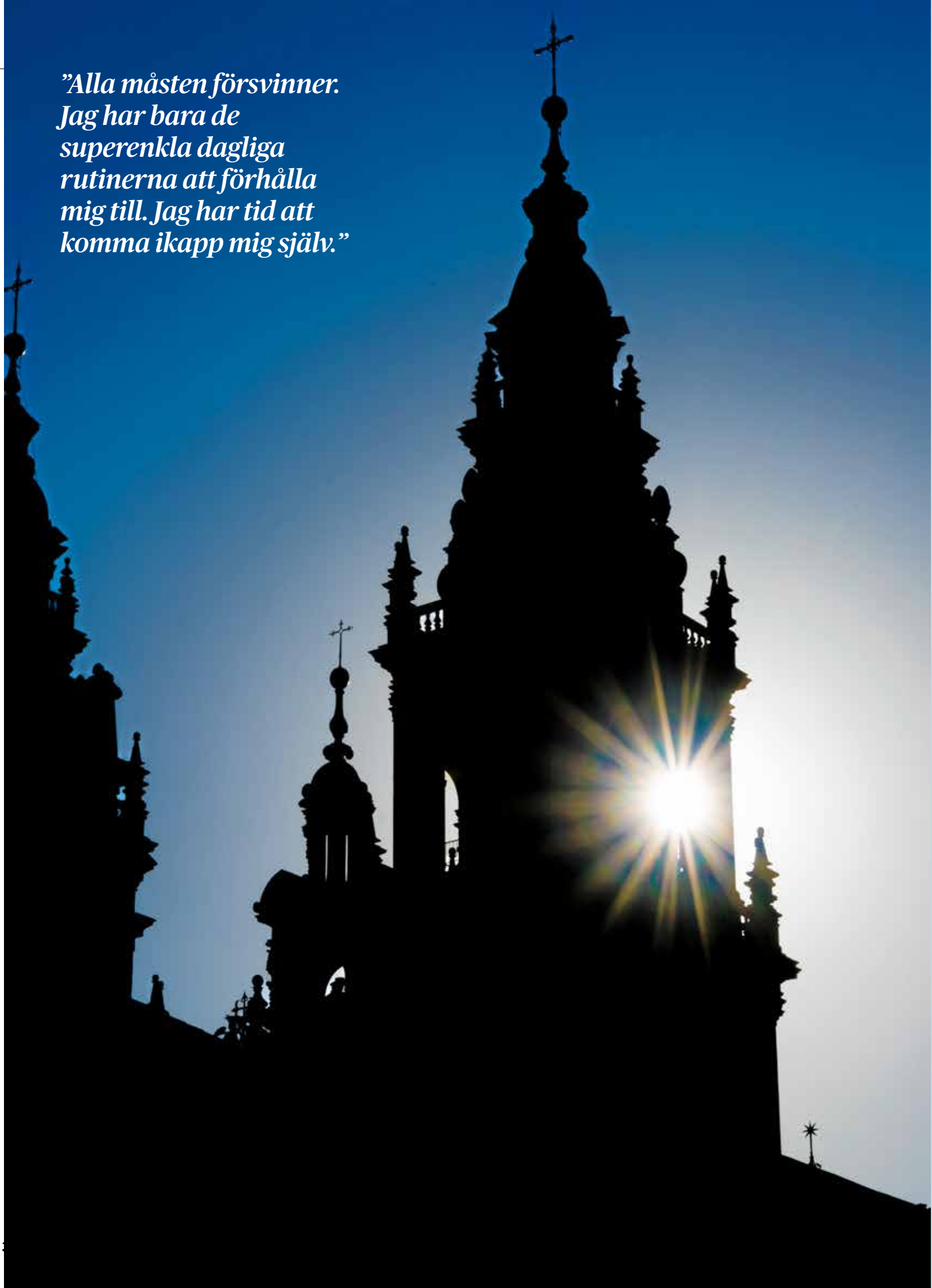

Kyrkogårdsförestandare Ingvar Öberg berättar om Bodens kyrkogårdar för barnen.

Barnen kan tänka ett ljus för någon eller något som de vill tänka lite extra på i ljusbäaren.

*”Alla måsten försvinner.
Jag har bara de
superenkla dagliga
rutinerna att förhålla
mig till. Jag har tid att
komma ikapp mig själv.”*

BILDER FRÅN UTSTÄLLNINGEN.

Katedralen och solen välkomnade Béatrice till Santiago de Compostela (stora helsidesbilden).

Sierra Nevadabergen breder ut sig när Béatrice närmade sig Quéntar (mindre bilden).

FOTO: BEATRICE KARJALAINEN

Ur en pilgrims perspektiv

Béatrice Karjalainen från Torpgården i Boden är en trogen pilgrimsvandrare. I somras ställde hon ut bilder från en av sina vandringar på Havremagasinet.

Intresset att genomföra pilgrimsvandringar av olika slag har vuxit. Béatrice Karjalainen från Boden har blivit riktigt biten. Fem av de senaste sex åren har hon pilgrimsvandrat hela 480 mil längs olika leder där slutmålet hela tiden har varit Santiago de Compostela.

Som hängiven amatörfotograf har hon alltid med sig kameran när hon är ute. Nu har hon sammanställt några av bilderna från förra höstens 153 mil långa vandring. De fotografierna visade hon i en fotoutställning som pågick på Havremagasinet fram till den 7 juli.

– Det här var ju första gången som jag visade mina bilder så här offentligt. Det kändes roligt och samtidigt lite nervöst, säger hon.

Under den senaste vandringen var hon ute i 40 dagar och gick i genomsnitt 38 kilometer varje dag.

– Jag går ganska snabbt och jag går en ganska lång distans varje dag. Inte för att jag måste utan för att jag trivs med att gå på det sättet, säger hon.

Var kommer lusten att pilgrimsvandra ifrån?

– Jag har alltid tyckt om att gå. Jag hörde också talas om Santiago de Compostela och Camino de Francés som är den franska leden och blev nyfiken. Jag bestämde mig för att när jag fyllde 40 år så skulle jag gå.

Och det gjorde du?

– Ja, det gjorde jag. Jag planerade helt enkelt för det. Jag hade ganska små barn hemma, så det handlade om att förbereda familjen också eftersom jag skulle vara borta i fem veckor.

Då gick du den franska leden?

– Ja. Och där är allting väldigt välordnat. Du behöver inte ha med dig något tält och där finns övernattningsmöjligheter. Du behöver heller inte ha med dig någon mat. Allt det underlättar och skiljer sig mot om man till exempel vill gå hela Kungsleden. Då måste man bära med sig allt, både tält och mat.

Béatrice Karjalainen

Bor: Boden

Ålder: 46 år

Arbete: IT-konsult

Familj: Sambo och två barn.

Aktuell: Mellan den 10 juni–7 juli ställde hon ut fotografier på Havremagasinet. Bilderna är från förra höstens 153 mil långa pilgrimsvandring på Camino Mozárabe.

Som hängiven amatörfotograf har Béatrice alltid med sig kameran.

Du blev biten direkt?

– Det kan man säga. Det talas om att man kan bli biten av "the camino bug". Jag gjorde tre leder i ett enda svep redan den första gången.

Vad får du ut av att gå?

– Lugnet är en sak. Det ger mig också otroligt mycket tid att tänka. Vem är jag? Vad är jag? Vilka värderingar har jag? Allt sånt där. Sådant man annars inte har tid att ägna sig åt som småbarnsförälder, och med ett stressigt arbete.

Du har nu genomfört långa vandringar fem av de sex senaste åren?

– Jag åker ju för att få den där tystnaden inom mig. Alla måsten försvinner. Jag har bara de superenkla dagliga rutinerna att förhålla mig till. Jag har tid att komma ikapp mig själv.

Vad bör den som är intresserad av att gå göra?

– Läsa på om de olika lederna. Många känner bara till den franska leden. Den är en bra första led. Det finns samtidigt många andra leder att välja mellan. Man kan läsa på innan man åker, och fråga sig vad man vill ha ut av resan och välja utifrån det.

Vilka leder rekommenderar du om man vill vara ute cirka två veckor?

– Camino Primitivo går genom fantastiska omgivningar. Otroligt vackert med varierad natur, där man går över berg, genom fält och genom städer. Den är väldigt fin. Sedan är Camino San Salvador också otroligt fin men den är lite tyngre, det är mer som att gå i fjällen.

TEXT OCH FOTO: JOAKIM NORDLUND

VAR-DAG-LIGT FÖR STRUNT-PRATET	FICK TOLV SÖNER		ÅRKE-ÄNGEL PÅ BIL FRÅN FYN	IS-RAELS ANDRE KUNG	KRÄNGS OCH TRÄNGS DET PÅ		
					RÖNT-GEN		BLEV MÅLLOS
	ALLS INGEN DUM GÅS				FINSKT BOLAG		
	FORD-MODELL		MÅNGEN I BIBELN MER MAKLIGT		SÄVEN-BOM		
						MITT I KAOS	
	SKALDE-KONSTEN					KÄNDE PÅ SIG FÖRDJUP-NING	
MÅNGA FÄLLS OM HÖSTEN	JORD-LAGER	OM IS-RAELS LÄSER VI I GT		DEL-STAT I INDIEN			
HÖST-BLOMMA EL SAS DRÖM						RISKE-RAT OCH KRUSAT	
	HJUL-DELAR	RÄLS-FORDON	GÖR JULEN SNART SNATTA OSUND LUFT		FILMMAN KÖR OF-TA AM-BULANS TILL		
LUNDELL, MUSIKER, FÖRFAT-TARE OCH KONST-NÄR	TIL-JANS KARIN						
HELT SLUT					MORMON-STAT DES-MOND		
SJUNGA UTAN ORD			VARA I DAGS-FORM		DEN BLIR ALLT KORTA-RE NU		
<h2>PSALMEN</h2> <p>” <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> i sin gång, nu gulna lund och lid. Farväl med all din lust och sång, du korta sommartid.”</p>				HÖLL FÖRE			
				VÅRD-ANSTAL-TEN		KOMPA-RATIV-ÄNDELSE METER	
				HAR SOM-MAREN SITT SLUT			BOK 1903

Sänd in lösningen till: FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN, Strandplan 25, 961 34 BODEN senast den 16 oktober. De tre först öppnade rätta lösningarna vinner en presentcheck till en kyrklunch. Vinnarna får besked per post, och sina namn publicerade i nästa nummer av Kyrkfönstret.

Namn.....

Adress.....

Postadress.....

Vi gratulerar vinnarna i det senaste korsordet: Aino Lifbom på Antilopvägen, Eila Fredriksson på Nipvägen och Ruth Lundberg på Strandplan.